

De Nederlandse Taalkunde in 1960

door R. DE PAEPE

I. Bibliografie

1. *Bibliographie linguistique de l'année 1958 et complément des années précédentes*, publiée par le comité international permanent des linguistes. Utrecht/Antwerpen, Het Spectrum, 1960, 365 blz.

Nederlandse en Afrikaanse linguïstiek : blz. 193-202, Friese l. : blz. 202-204.

2. *Jahresbericht für Deutsche Sprache und Literatur*. Band I (1940-1945). Akademie Verlag, Berlin, 1960, 979 blz.

Bibliografie van de Duitse taal- en letterkunde tussen 1940 en 1945, met een afdeling Nederlands verzorgd door prof. J. VAN DAM.

1) Publicaties i.v.m. taalkunde (blz. 721-764)

2) Publicaties i.v.m. letterkunde (blz. 764-781).

3. *The Year's Work in Modern Language Studies*. — Vol. XX (1958), Cambridge Univ. Press, 1960, ix-716 blz. — Vol. XXI (1959), *ibid.*, 1960, ix-568 blz.

Bevat een overzicht van „Dutch en Flemish studies”, verzorgd door P. K. KING M. A. : in vol. XX : taalkundige studies, blz. 415-419 ; literaire studies, blz. 419-430 ; — in vol. XXI, taalk. studies, blz. 369-372 ; — literaire studies, blz. 373-379.

4. *Annual Bibliography for 1959. Publications of the*

Modern Language Association of America, LXXV, 1960, nr. 2, blz. 348-403.

Publicaties op het gebied van de Nederlandse taal- en letterkunde worden vermeld op blz. 386-394.

5. *Germanistik* : Internationales Referatenorgan mit bibliographischen Hinweisen. Max Niemeyer Verlag, Tübingen I (1960), 620 blz.

In de rubriek „Alt- und mittelniederländisch” (blz. 32-33, 158, 298-99 en 462) werden ook een paar publicaties i. v. m. het Nederlands opgenomen.

6. FROMM : *Germanistische Bibliographien seit 1945*. Theorie und Kritik. Stuttgart, Metzler, 1960, 84 blz.

(Referate aus der *Deutschen Vierteljahrschrift für Literaturwissenschaften und Geistesgeschichte*).

Overzicht en recensie van alle germanistische bibliografieën, verschenen van 1945 tot 1951 en van 1952 tot 1959.

7. C. B. VAN HAERINGEN : *Netherlandic Language Research*. Leiden, Brill. 1960, 2de druk, VIII-120 blz.

Aangevuld met publicaties die verschenen zijn tot en met de eerste helft van 1959, en een register van personen en zaken, samengesteld door Dr. L. KOELMANS.

8. Dr. P. J. NIENABER : *Bronnegids by die Studie van die Afrikaanse Taal en Letterkunde*. 1959-Deel IVC / *Tydskrif vir Wetenskap en Kuns*, XX, 1960, 1ste afl., blz. 90-118.

Taalkundige studies : blz. 98-103.

9. William FOERSTE : *Mundartwörterbücher Niederdeutschlands und der angrenzende Gebiete*.

M. C. VAN DEN TOORN : *Verzeichnis der niederländischen und flämischen Mundartwörterbücher*.

Niederdeutsches Wort I, 1960, Heft I, 32-40 en 40-44.

10. *Inventaris van de handschriften van het Museum Meermannno-Westreenianum*. Samengesteld door Dr. P.J.H.

VERMEEREN en Dra. A. F. DEKKER. Staatsdrukk.- en Uitgeversbedrijf, 's-Gravenhage, 1960, xv-121 blz.

Systematische catalogus met index van zaken en personen.

11. J. L. PAUWELS : Taalkundige Kroniek : « Onomastica Neerlandica », *Dietsche Warande en Belfort*, CV, 1960, blz. 581-588.

Overzicht van de publicaties van het Internationaal Centrum voor Onomastiek te Leuven.

12. W. FOERSTE : Chronik. *Niederdeutsches Wort*, I, Heft 2/3, blz. 88-101.

Kritisch overzicht van het gedurende de laatste jaren gepresterde werk op het gebied van de Nederduitse dialectstudie en naamkunde.

13. Bibliografie van J. L. Pauwels (1954-1959). *Jaarboek van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde*, 1960, blz. 156-159.

Voortzetting van het eerste deel van deze bibliografie, verschenen in het Jaarboek 1955, blz. 141-150.

14. F. VAN COETSEM : Het taalkundig werk van Dr. H. Vangassen. *Het Land van Aalst*, XII, 1960, blz. 181-187.

Bevat een bibliografie van Vangassens publicaties.

15. R. ROEMANS en H. VAN ASSCHE : *Bibliografie van de Vlaamse tijdschriften*. Reeks I : Vlaamse literaire tijdschriften van 1930 tot en met 1958. Afl. I : *Dietsche Warande en Belfort*. Hasselt, Heideveld, 1960, 331 blz.

Afl. 2 : *De Vlaamse Gids*, ibid., 1960, 307 blz.

Taalkundige bijdragen zijn eerder schaars.

16. D. DE JONG : *Register op deel 51-75 van het Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde*. Brill., Leiden, 1960.

1) Lijst van medewerkers en bijdragen ; 2) Behandelde woorden en zegswijzen ; 3) Taalkunde (trefwoorden van de behandelde onderwerpen) ; 4) Verbeterde of verklaarde plaatsen in mnl. teksten

of bij latere schrijvers ; 5-6) Lijst van uitgegeven teksten, bibliogr. en geschiedenis der letterk. ; 7) Lijst der boekbeoordelingen.

17. Dr. L. KOELMANS : *Register op de Nieuwe Taalgids*, jg. I-L. Groningen, J.B. Wolters, 1960, VII-382 blz.

1) Artikelen enz. op naam van de auteurs ; II A) Boekbeoordelingen op naam van de recensenten ; II B) Boekbeoordelingen op naam van de besproken auteurs ; III) Personen en zaken ; IV) Behandelde woorden, zegswijzen enz. ; V) Aankondigingen en mededelingen.

18. Sever POP en Rodica Doina POP, : *Encyclopédie linguistique*. Membres du Premier Congrès international de dialectologie générale (Louvain-Bruxelles 1960). Travaux publiés par le Centre intern. de dial. gén., 6. Louvain, Centre intern. de dial. gén., 1960.

Bio- en bibliografische nota's.

19. Sever POP : *Premier Congrès international de dialectologie générale* (Louvain, du 21 au 25 août ; Bruxelles, les 26 et 27 août).

— Troisième circulaire du congr. intern. de dial. gén. centre int. de dial. gén. Biographies et Conférences, 20, Louvain, 1960.

— Programme, renseignements, résumés des communications et adresses des congressistes, *ibid.* 21, 1960.

— Allocutions prononcées à la séance d'ouverture du congrès, *ibid.* 22, 1960.

— Comité exécutif du progr. du congrès, *ibid.* 23, 1960.

— Allocutions prononcées à la séance de clôture du congrès, *ibid.* 24, 1960.

II. Publicaties van algemene aard

- 1) *Algemeen Nederlands en dialect ;
taalschakeringen ; taalverzorging.*

20. JO DAAN : *Wie zijn wij? Mededelingen van de Centrale Commissie voor Onderzoek van het Nederlands Volkseigen*, XII, 1960, blz. 7-11.

Over de invloed van de migratie op de taalvermenging in Nederland.

21. G. VAN DER WOUDE : *Standaardtaal en dialect in Friesland. Taal en Tongval* XII, 1960, blz. 9-23.

Over de verhouding tussen standaardtaal en dialecten in Friesland, tijdens de 19de en 20ste eeuw.

22. J. H. BROUWER : *De ontwikkeling van de dialectstudie in Friesland. Taal en Tongval*, XII, 1960, blz. 3-8.

Beknopt historisch overzicht van de Friese dialectstudie in Nederland.

23. W. FOERSTE : *Einheit und Vielfalt der niederdeutschen Mundarten. Schriften zur Heimatkunde und Heimatpflege*. Herausgeg. vom westfälischen Heimatbund. Heft 4. Münster, Aschendorff, 1960, 16 S.

24. E. EYLENBOSCH : *Een weinig Noordnederlands. Spieghel Historiael van de Bond van Gentse Germanisten*, II, 1959-60, 15-16 en 28-32.

Notities bij enkele typisch Noordnederlandse woorden, uitdrukkingen en zegswijzen.

25. K. HEEROMA : *Veluws en Drents uit de 18de eeuw. Driemaandelijkse Bladen*, XII, 1960, blz. 65-83 en 97-116.

Over de baanbrekende 18de-eeuwse dialectenquêtes van Van den Berg en Folmer.

26. J. VAN DEN BERGE : *Over polderwateren in Zuid-Holland. Mededelingen van de Vereniging voor Naamkunde*

te Leuven en de Commissie voor Naamkunde te Amsterdam, XXVI, 1960, blz. 1-32.

Onderzoek van waternamen in Zuid-Holland, aan de hand van o. a. 488 polderkeuren.

27. S. A. MIRONOV : Dialektnaja osnova literaturnoj normy niderlandskogo nacional'nogo jazyka. *Voprosy formirovanija i razvija nacional'nych jazykov* (Trudy instituta jazykoznanija ; Tom. 10), blz. 62-89. Moskva, Izd-vo AN.SSSR, 1960, 307 blz.

Over de dialectbasis van de literaire norm in de Nederlandse taal. Vragen over het ontstaan en de ontwikkeling van de nationale talen (Werken van het instituut voor taalwetenschappen, 10)

28. Dr. M. HOEBEKE : Iets over de middeleeuwse scribenten, inzonderheid te Oudenaarde. *Handelingen van de Zuidnederl. Maatschappij voor Taal- en Letterkunde en Geschiedenis*, XIV, 1960, blz. 161-205.

De auteur komt o. m. tot het besluit dat de middeleeuwse oorkondentaal (althans binnen gebieden als Vlaanderen, Brabant enz.) in feite al een sterker algemeen karakter had dan men soms wel heeft gedacht.

29. K. RELJNDERS : Couperus verkennen : barbarismen en impressionisme. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 1960, blz. 11-20.

Couperus' taalbuitenissigheden op het gebied van woordvorming (en -buiging !), woordinhoud en syntaxis worden verklaard in het licht van zijn impressionistische stijl.

30. Dr. B. A. MENSINK : Neologismen bij J. B. Stalpart van der Wiele. *Leuvense Bijdragen*, XLIX, 1960, blz. 36-72.

Sluit aan bij een vorige studie over de archaïsmen bij Stalpart van der Wiele.

31. B. H. D. HERMESDORF : Die Historie van Heynken de Luyere. Rechtshistorische in- en uitzichten. *Verslagen en Mededelingen van de Koninklijke Vlaamse Akademie voor Taal- en Letterkunde*, 1960, blz. 621-655.

De schr. meent bij Cornelis Crul een uitgebreide rechtskundige

kennis te mogen vaststellen. Hij verwijst naar de vele rechtskundige termen en andere uitingen i. v. m. het recht die in „Die Historie...” voorkomen.

32. P. BOCKSTAELE : Een belangrijk verslag over Nederlandse wiskundige vaktaal. *Nova et Vetera*, XXXVII, 1959-60, blz. 321-233.

Een overzicht van de besluiten waartoe een Nederlandse Nomenclatuurcommissie voor wiskunde is gekomen.

33. C. A. ZAALBERG : *De taalleraar als taalpoliticus*. Noordhoff, Groningen, 1960. (Toespraak bij de opening van het 46ste studiejaar van de school voor Taal- en Letterkunde te 's-Gravenhage.)

Enkele overwegingen over het taalbeleid dat de leraar kan voeren m. b. t. uitspraak, intonatie, woordgebruik en homonymie.

34. Oskar VAN DER HALLEN : Heeft het Nederlands nog een toekomst in België? *Wetenschappelijke Tijdingen*, XX, 1960, blz. 337-340.

Vrij pessimistische visie op de taaltoestanden in België.

35. G. VAN DER KEUKEN en C. A. G. PLANYE : *Verzorgd Nederlands. Stijlfouten, Spelling, Brieven en Verslagen*. W. J. Thieme en Cie, Zutphen, 1960, 114 blz.

36. J. GRAULS : *Onze Taal* (Taalkundige kroniekjes verzameld en ingeleid door Dr. Rob. Roemans en Dra. Hilda van Assche), Hasselt, Heideveld, 1960, 88 blz.

Taalkundige wegwijzertjes, ingedeeld in 5 rubrieken : 1) kledingstukken en tot de kleding behorende benodigdheden ; 2) greepjes uit de muziekterminologie ; 3) greepjes uit de parlementaire terminologie ; 4) zegswijzen, uitdrukkingen, spreuken en geveulgelde woorden ; 5) vreemde woorden met ruime verspreiding.

37. J. P. M. TACX : *Nederlandse Spraakkunst voor iedereen*. Het Spectrum, Utrecht, 1960, 300 blz.

Vrij conservatief maar niettemin bruikbaar vulgarisatiewerk.

38. Enkele nuttige werkjes i. v. m. een juist taalgebruik van het Nederlands werden herdrukt :

CHARIVARIUS : *Een ander woord*. Nederlandse synoniemen en zinverwante woorden. 3de druk. 's-Gravenhage, G. B. Van Goor en Zonen, 1960.

J. GRAULS, P. MELIS en C. H. PEETERS : *Taalkundig Handboek*. Antwerpen, De Sikkel, 1960, 236 blz.

B. C. DAMSTEEGT : *In de doolhof van het Nederlands*. Alfabetisch gerangschikte aanwijzingen voor een zuiver taalgebruik. 6de druk. Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink, 1960, 104 blz.

39. G. STUIVELING : *Taalbescherming en taalbeheersing. Het Boek van Nu*, XIII, nr. 7 (1960).

40. G. A. VAN POELJE : *Persoonlijke onpersoonlijkheid* (Opmerkingen over het ambtelijk taalgebruik). *Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden*, 1959-1960 (1960), blz. 16-41.

Over de recente evolutie van het ambtelijk taalgebruik en over de te volgen weg in dat domein.

41. *Onze Taal*, XXIX, 1960, 12 nummers.

Elk nummer van dit Noordnederlands tijdschrift bevat kostbare wenken voor een juist taalgebruik, naast artikelen die een of ander probleem i. v. m. onze taal behandelen. Uit deze jaargang kunnen we b. v. het artikel van Yvette Stoops vermelden : Noordnederlands taalgebruik voor Zuidnederlands taalgevoel (nr. 2).

42. *Nu Nog*, VIII, 1960, 6 nummers.

De Zuidnederlandse tegenhanger van *Onze Taal*. Uiteraard ligt de nadruk hier meer op het verspreiden van een algemeen beschaafde omgangstaal, op het uitroeien van gallicismen, belgicismen, enz. Een paar artikelen zijn onder een afzonderlijk nr. besproken.

43. J. VERHASSELT : *Moeten, hoeven, mogen*. *Nu Nog*, VIII, 1960, 53-54 en 67-68.

Juist en verkeerd gebruik van deze werkwoorden.

44. L. C. MICHELS : Is elders = ergens anders? *De Nieuwe Taalgids*, LIII, blz. 327-328.

De schr. toont aan dat de twee uitdrukkingen structureel en semantisch van elkaar verschillen.

45. C. KOSTELIJK : Hoe maakt U het? *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 1960, blz. 246-247.

Reactie op „Kort gesprek over een anglicisme” (blz. 117), een bladvulling van MICHELS.

46. P. C. PAARDEKOOPEL : Verbesserungen in der niederländischen Rechtschreibung. *Muttersprache*, LXX, 1960, blz. 141-145.

De schr. verdedigt de wetenschappelijke, d. w. z. zo fonologisch mogelijke, spelling voor het Nederlands en het Duits.

47. H. VANGASSEN en J. L. PAUWELS : Regels voor de schrijfwijze van de straatnamen. *Handelingen van de Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie*, XXXIV, 1960, blz. 333-335.

Een poging om de eenvormigheid in de schrijfwijze der Vlaamse straatnamen te bevorderen.

47b. V. WALRAVENS : Aardrijkskundige straatnamen te Halle en een oratio pro domo inzake spelling. *Eigen Schoon en De Brabander*, XLIII, 1960, blz. 42-48.

Pleidooi voor de juiste spelling van de Halse aardrijkskundige straatnamen (van het type : Brusselse straat, Bergse steenweg, enz.).

Reactie van J. LEENEN op blz. 305-6 van dezelfde jaargang.

2) *Het Nederlands in contact met andere talen.*

48. M. GYSSELING : Schets van het ontstaan van de Frans-Nederlandse taalgrens. *Wetenschappelijke Tijdingen*, XX, 1960, kol. 433-438.

Een taalkundige verruiming van het probleem, zoals die bepleit wordt door DHONDT, PETRI en GYSSELING zelf, is niet voldoende : ook geografisch moet het studiedomein uitgebreid worden.

49. J. DHONDT : over J. Stengers : „La formation de la frontière linguistique”. *Revue du Nord*, 42, 1960, blz. 94-98.

50. H. DRAYE : Über die Möglichkeit einer Deutung der westlichen Sprachgrenze. Zu Jean Stengers' erkenntnistheoretischen Betrachtungen in „La formation de la frontière linguistique en Belgique”. *Aus Geschichte und Landeskunde*. Forschungen und Darstellungen Fr. Steinbach zum 65. Geburtstag gewidmet. Bonn, L. Röhrscheid, 1960, blz. 686-696.

51. H. DRAYE : Die Zahlengrösse der fränkischen Siedlung in der nördlichen Romania. *Jahrbuch für fränkische Landesforschung*, XX, Festschrift E. Schwarz I, 1960, blz. 175-180.

De reeds gedane schattingen zijn meestal ongegrond.

52. Theodor ELWERT : Das zweisprachige Individuum. Ein Selbstzeugnis. Mainz, Verlag der Akademie der Wissenschaften und der Literatur, Steiner in Komm. 1960, 80 S.

De auteur, zelf meertalig van jongsaf aan, legt hier een persoonlijk getuigenis af over bepaalde aspecten van het verschijnsel.

53. B. E. VIDOS : Le Bilinguisme et le mécanisme de l'emprunt. *Revue de Linguistique Romane*, XXIV, 1960, blz. 1-19.

De schr. verdedigt de stelling dat de zgn. „ontlening” van een technische term in een tweetalig milieu gewoonlijk geen eigenlijke ontlening is, maar een overneming en veralgemening van een term gecreëerd door tweetaligen uit het andere taalgebied.

54. Armand BOILEAU, Les procès sémantiques de l'emprunt populaire observés à travers quelques verbes d'origine germanique. *Bulletin du Dictionnaire Wallon*, Tome 22, 1960, blz. 81-99.

Uiteraard gaat het hier vooral om ontleningen uit het Nederlands (+ enkele uit het Duits).

55. Bartina-H. WIND : *Nederlands-Franse taalcontacten* (Inleiding, gehouden voor de Nederlandse Romanistenkring). *Neophilologus*, XLIV, 1960, 1-11.

De schr. bespreekt de invloed van het Nederlands taalsysteem op het Frans in België en meer bepaald in Brussel. Vooral fonetische verschijnselen krijgen haar aandacht.

56. Hans COMBECHER, Was tun wir gegen die Verken-
nung des Niederländischen? Kleine Polemik gegen eine
Unterlassungssünde der Schule. *Wirkendes Wort*, X,
blz. 297-302.

De schr. verwijt de Duitsers hun vooroordelen t. o. v. het Nederlands, dat ze nog steeds als een soort dialect van het Duits schijnen te beschouwen.

Hij wijst op de taak van de leraars dit misverstand uit de weg te ruimen.

57. Walther MITZKA : Niederdeutsch-Schlesische Siedel-
und Sprachgemeinschaft. *Niederdeutsches Jahrbuch*, 83,
1960, blz. 33-39.

Over het Silezische dialect, dat o. a. de invloed heeft ondergaan van Nederlandse middeleeuwse nederzettingen (bv. Miere i. p. v. Ameise).

58. B. W. SCHIPPERS : *Welkome en ongewenste „Vreemde-
lingen”* (Reeks Taalkundige Kernen en Perspectieven)
J. B. Wolters, Groningen, 1960, 124 blz.

Een bloemlezing m. b. t. de invloed van vreemde talen op het Nederlands en de reacties daarop. De belangrijkste artikelen en studies die vroeger over dit onderwerp verschenen zijn werden opgenomen (geheel of gedeeltelijk).

59. P. C. PAARDEKOOPER : *Nederland in Frankrijk*.
Zwijzen, Tilburg, 1960, 52 blz.

Over de onderdrukking van onze taalgenoten in Frans-Vlaanderen door de Franse taal- en cultuurpolitiek.

60. Willem PÉE : Flamentum im Französisch Flandern ;
Niederdeutsches Jahrbuch, 83, 1960, blz. 107-113.

Aan de hand van een opstel over Frans-Vlaanderen in « An

Flanderns Küste. Kriegszeitung für das Marinekorps. » (1918), geschreven door Gustav Zimmerman, en aan de hand van eigen opzoekingen bespreekt Pée de taaltoestanden in voormeld gebied.

61. K. FOKKEMA : *Taalverhoudingen in Leeuwarden. Taal en Tongval*, XII, 1960, blz. 24-33.

Over de strijd tussen algemeen Nederlands, Leeuwarders en Fries, de drie in Leeuwarden gesproken talen.

62. M. DE VILLIERS : *Nederlands en Afrikaans*. Nasionale Boekhandel, 1960, 75 blz.

Eigenlijk is dit de derde druk van *Nederlands vir Suid-Afrika*. Waar de vorige drukken echter meer klem legden op de verschillen tussen Nederlands en Afrikaans, zijn nu vooral de overeenkomsten belicht.

63. Herman J. CLAEYS : *Afrikaans als inspiratiebron*. *Nu Nog*, VIII, 1960, blz. 121-125.

De schr. verdedigt de onderlinge uitwisselbaarheid van het Nederlandse en het Afrikaanse eigen woord ter vervanging van het vreemde woord.

64. H. J. J. M. VAN DER MERWE : *Die tweeklanke en verkleinwoorde by Van Riebeeck*. *Tydskrif vir Wetenskap en Kuns*, XX, 1960, 1ste afl., blz. 248-254.

- Schr. tracht de „a-priori-stellingen” van KLOEKE te ontzenuwen, als zou Afrikaans een directe voortzetting zijn van het Zuidhollands, en als zouden de verschillen tussen ABN en Afrikaans reeds in het 17de-eeuwse Zuidhollands te vinden zijn geweest. De huidige Afrikaanse toestand zou het gevolg zijn van een typisch Afrikaanse ontwikkeling.

65. Prof. Abel COETZEE : *Die toekomstaak van die Suid-Afrikaanse Akademie m. b. t. die bevordering van die Afrikaanse Taal en Letterkunde*. *Tydskrif vir Wetenskap en Kuns*, XX, 1960, 2de afl., blz. 41-56.

In dit betoog verdedigt de auteur o. m. een nauwere samenwerking in de Suid-Afrikaanse Akademie om tot een stelselmatig onderzoek van het Afrikaans te komen. Vooral de samenwerking met Noord- of Zuidnederlandse taalkundigen moet bevorderd worden.

66. *Ons Erfdeel*, III, 1959-1960 ; IV, 1960-1961.

Bijdragen worden o. m. gewijd aan Frans-Vlaanderen, aan het Nederlands in Kleef en aan het ABN in Vlaanderen.

3) *Varia*.

67. Jan de VRIES : *Kelten und Germanen*. Bern und München, Francke, 1960, 139 blz. (Bibliotheca Germanica 9).

Een aantal problemen in verband met Kelten en Germanen worden behandeld, o. m. het oorspronkelijke woongebied van de Kelten, hun contacten met de Germanen, het religieuze en sociale leven van beide groepen, hun dichters en helden. Veel belang wordt gehecht aan het probleem der „Belgae” : zij zouden overwegend Keltisch geweest zijn, maar met een germaanse inslag.

68. F. VAN COETSEM : Over analogie in het Germaans. *Handelingen van de Zuidnederlandse Maatschappij voor Taal- en Letterkunde en Geschiedenis*, XIV. 1960, blz. 235-246.

Schr. verdedigt zijn visie over de rol van de analogie in het Germaans, o. m. bij het ontstaan van de ê².

69. *Philologia Frisica Anno 1959* ; lezingen en debatten fan it 2de Fryske filologenkongres, aug. 1959. Wolters, Groningen, 1960, 94 blz., met 11 tabellen en 9 kaarten.

Het had als raamthema : het woongebied van de Friezen in het verleden.

70. Fryske Studzjes. Oanbean oan Prof. Dr. J. H. Brouwer op zyn sechstichste jierdei ; 23 aug. 1960. Assen, Van Gorcum en Co., 1960, 495 blz.

Van de zes afdelingen is vooral de eerste interessant voor de Nederlandse taalkundige (zie ook afzonderl. nrs.) :

- 1) Zeven artikels over het ingweoons ;
- 2) Oudfriese taal en literatuur ;
- 3) Friese taal- en literatuur gesch. 16de-18de eeuw ;
- 4) Friese literatuur van de 19de-20ste eeuw ;
- 5) Friese taalgesch. van de 19de-20ste eeuw ;
- 6) Friese naamkunde.

71. P. J. MEERTENS : Ingwaeonismen in Zeeland. *Fryske Studzjes* Brouwer, 1960, blz. 53-56.

In West-Vlaanderen, Zeeland en een groot deel van Zuid-Holland zijn resten van vóórfrankische taalverschijnselen overgebleven (ingwaeonismen). De schr. geeft een aantal voorbeelden hiervan, vooral uit de toponymie.

72. Th. FRINGS : Ingwäonisches in den Bezeichnungen der Zehnerzahlen (von England über Friesland an den Niederrhein). *Fryske Studzjes* Brouwer, 1960, blz. 7-39.

Een overblijfsel van hundert zouden we nog vinden in de Anlaut-t in fri., nld. (dial.) en nederrijs-nederdt. : tsestich, tseventich enz. FRINGS beschouwt dit als een ingweoons verschijnsel.

73. Prof. Dr. K. HEEROMA : De ontfriesing van Groningen (samenvatting). *Handelingen van het 26ste Nederl. Filologencongres*, 1960, blz. 205.

Over de gedeeltelijke ontingweoonsing van het Gronings.

74. A. J. J. DE WITTE : De structuur van de historische grammatica. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, blz. 318-324.

Men dient te vertrekken van het huidige A.B. Slechts wat daarmee in de Mnl. dialecten overeenstemt moet behandeld worden.

75. SCHÖNFELD-VAN LOEY : *Historische Grammatica van het Nederlands*. Thieme en Cie, Zutphen, 1960, 6de druk. LV-367 blz.

Gewijzigde herdruk.

76. Jos H. VOSSEN : Over inzicht inzake taal. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, blz. 144-151.

Naar aanleiding van de aankondiging van het plan van prof. DE GROOT om een groots opgezette grammatica van het hedendaagse Nederlands samen te stellen houdt schr. een pleidooi voor zuivere principes inzake taal. Hij weegt vervolgens de verdiensten af van REICHLING, PAARDEKOPER, VAN DER LUBBE en ROOSE

77. E. M. UHLENBECK : Moderne Nederlandse Taal-

beschrijving. Een critiek. *Forum der Letteren*, I, 1960, blz. 56-59.

Kritisch overzicht van het reeds geleverde werk op het gebied der moderne Nederlandse taaldescriptie.

78. Dr. F. I. J. VAN RENSBURG : Nuwe rigtings in die taalwetenskap. *Tydskrif vir Wetenskap en Kuns*, XX, 1ste afl., blz. 68-78.

Over de ontwikkeling van de taalwetenschap na de Saussure.

79. C. L. EBELING : *Linguistic Units*. Mouton, Den Haag, 1960, 143 blz. (*Janua Linguarum*, nr. 12).

De auteur tracht een precieze afbakening te geven van taalkundige eenheden als taal, fonemen, semantische eenheden en morfemen. Dikwijls worden voorbeelden uit het Nederlands aangehaald.

80. H. KRONASSER : Kultur und Sprache. *Muttersprache*, LXX, 1960, 98-104.

Over taal als — onbewuste — draagster van oud kultuurgoed.

81. E. ÖHMANN : Über hyperkorrekte Lautformen. Helsinki, *Suomalainen Tiedakatemia* 1960, 83 blz. Fmk.400 (*Annales Academiae Scientiarum Fennicae*, Sarja-Ser. B Nide-Tom. 1231)

Schr. verwijst o. m. naar de hypercorrecte h's in het Ndl.

82. Prof. Dr. C. F. P. STUTTERHEIM : *Vrije en dienstbare etymologie*. Noord-Hollandse Uitgeversmaatschppij, Amsterdam, 1960. (Ook in Jaarboek 1959-60 van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, 1960, blz. 111-130)

Over etymologie als doel op zichzelf en als hulpmiddel bij andere takken der taalwetenschap.

83. C. F. P. STUTTERHEIM : Op de glibberige paden der samentrekking. *Tijdschrift van de Vrije Universiteit van Brussel*, 1960, II, blz. 143-156 (hier en daar gewijzigde

tekst van een gastcollege, de 3e dec. 1959 gegeven aan de V.U.B.).

Na een kritische beschouwing van de Hertorgs definitie v. d. samentrekking vestigt schr. de aandacht op enkele „desiderata, aspecten, problemen en relaties” i. v. m. het probleem.

84. L. KUKENHEIM : *Vertaalmachines*. Uitg. Stichting I.V.I.O., Amsterdam, 1960 (A. O.-reeks, nr. 817)

Over de elektronische verwerking van taalgegevens.

85. Prof. Heeroma : *De Nijmeegse nederlandistiek*. Van Gorcum en Comp., 1960, 35 blz.

Tekst van een lezing gehouden te Nijmegen op 26 mei 1960. Hoofdzakelijk is het een karakterisering van de zes professoren die er neerlandistiek hebben gedoceerd. Voor de taalkunde zijn dat MICHELS, WEYNEN en (vooral) VAN GINNEKEN.

86. Fr. CLOSSET : Kende René Descartes de Nederlandse taal? *Tijdschrift voor Levende Talen*, XXVI, 1960, blz. 466-469.

Op grond van twee door DESCARTES in het Nederlands gestelde brieven meent schr. op deze vraag bevestigend te mogen antwoorden.

87. H. M. J. OLDEWELT : *De taal, onze burcht en gevangenis*. Haarlem, De Erven, F. Bohn, 1960.

88. Bertha SIERTSEMA : *Taalverwerving en taalontleding*. Rede... 's-Gravenhage, Nijhoff, 1960.

89. P. L. TUMMERS : *Taalinvloeden in het antieke land van Heerlen. Het Land van Herle*, X, 1960, blz. 30-35.

4) *Levensberichten*.

90. MAX BATHE : *Im Dienst der Heimatsprache : Hermann Teuchert 80 Jahre ; Forschungen und Fortschritte*, XXXIV, 1960, blz. 92-94.

T. schreef o. m. : „Die Sprachreste der niederländischen Siedlungen des 12. Jahrhunderts” (Neumünster, 1944)

91. JO DAAN : Dr. A. R. Hol 65 jaar. *Taal en Tongval*, XII, 1960, blz. 105-107.

Enkele beschouwingen over leven en werk van de jubilarisse, wier verdiensten vooral op dialectologisch gebied liggen.

92. JO DAAN : Pieter J. Meertens, *Orbis*, IX, 1960, blz. 613-617.

Tergelegenheid van de 60ste verjaardag van MEERTENS wordt een overzicht gegeven van leven en werk van deze bekende dialectoloog en folklorist.

93. LOUIS DE MAN : Hulde aan Ir. Paul Lindemans. *Eigen Schoon en De Brabander*, XLIII, 1960, blz. 166-181.

Hulde aan de 70-jarige, die de landbouwkunde, volkskunde, geschiedenis en genealogie beoefende en ook aan de taalkunde veel diensten bewees. Op dit artikel volgt een 12 blz. lange bio- en bibliografie van de jubilaris.

94. Van de vele artikelen, verschenen na de dood van Jan Grauls en gewijd aan zijn leven en werk, vermelden we er slechts een paar :

— K. C. PEETERS : In Memoriam Dr. Jan Grauls. *Volkskunde* 61 (nieuwe reeks 19), 1960, blz. 83-85.

— JOOS FLORQUIN : In Memoriam Dr. Jan Grauls. *Dietsche Warande en Belfort*, 106, 1960, blz. 71-76.

III. Taalatlassen en Woordenboeken

1) Taalatlassen.

95. Verslag van de dialectencommissie over 1959. *Koninklijke Nederlandse Akademie voor Wetenschappen*. Jaarboek 1959-60, blz. 228-232.

Over de werkzaamheden van de dialectencommissie.

96. J. GOOSSENS : De zevende aflevering van de taal-atlas en de woordenschat van het landbouw-bedrijf. *Leuvense Bijdragen*, XLIX, 1960, blz. 73-89.

Kritische bespreking van een reeks kaarten uit de taal-atlas, van

de hand van W. G. RENSINK („zolder boven de koestal”) en Jo DAAN („korenschoof, hok, bos stro”) en pleidooi voor de mondelinge enquête en voor meer systematisatie in de dialectologie.

97. J. GOOSSENS : Taalkaarten in de klas. *Nova et Vetera*, XXXVIII, 1960-61, nr. 2, blz. 89-100

De auteur verdedigt het gebruik van taalkaarten als hulpmiddel bij het taalonderwijs.

98. Prof. Dr. HEEROMA : *Taalatlas van Oost-Nederland en aangrenzende gebieden*. Kaart 11-20 + toelichting. Van Gorcum en Co., Assen, 1960, 135 blz., met 10 kaarten in map.

De opgenomen kaarten zijn die van : wiers, achterdeur, uier, gaai, kwikstaart, pad, kikvors, jullie, wie en barg.

99. Prof. K. C. PEETERS : De Nederlandse Volkskunde-Atlas. Bij het verschijnen van de eerste reeks kaarten. *Volkskunde*, 61 (nieuwe reeks 19), 1960, blz. 108-118.

100. Gerda GROBER-GLÜCK : Volkskunde-atlas voor Nederland en Vlaams-België. *Rheinische Vierteljahrsblätter*, XXV, 1960, 361-366

Deze recensie bevat aanvullend materiaal (met 3 kaartjes) voor het Rijngebied.

101. *Vragenlijsten met register* (1931-1958). Noord-Hollandse Uitgevers Maatschappij, Amsterdam, 1960, x-92 blz. (*Bijdragen en mededelingen van de Koninkl. Akademie voor Wetenschappen te Amsterdam*, deel 22).

Alle vragenlijsten worden hier afgedrukt ; de daarin nagevraagde woorden en zaken zijn na te slaan in het alfabetisch register.

102. W. MITZKA und L. E. SCHMITT : *Deutscher Wortatlas*. Band 10. Wilh. Schmitz Verlag, Giessen, 1960.

Bevat 7 namen uit de plantenwereld.

103. S. A. LOUW : über einen Sprachatlas für Afrikaans ; *Zeitschrift für Mundartforschung*, XXVII, 1960, blz. 82-88.

Over het belang van een taalatlas voor het quasi-dialectloze Afrikaans.

104. A. COETZEE : Taal- en Volkskundekaarten ; *Tydskrif vir Volkskunde en Volkstaal*, XVI, 1960, nr. 3, blz. 24-29.

Enkele beschouwingen over de eerste afleveringen van de Afrikaanse taalAtlas (S. A. LOUW) en volkskunde-atlas (COETZEE).

2) Woordenboeken

105. Woordenboek der Nederlandse Taal. 's-Gravenhage en Leiden, M. Nijhoff-A. W. Sijthoff, 1960

— Deel XII, 3de st., 16de afl. (1921-2048 : rekenkamer-reliëf). Bew. door A. C. Crena DE IONGH, met medew. van J. Ph. VAN OOSTROM.

— Deel XVII, Iste st., 21ste afl. (XX, 2521-2578 : trekken, met bijvoegsels en verbeteringen en een voorber.) bewerkt door N. BAKKER.

22ste afl., 2de st. (2579-2738 : trekken-triangel) bew. door N. BAKKER met medew. van J. Ph. VAN OOSTROM.

— Deel XXI, 6de afl. (607-734 : vijf (I)-vinden), bew. door C. H. A. KRUYSKAMP, met medew. van Ph. J. VAN OOSTROM.

106. C. KRUYSKAMP : Het „Woordenboek der Nederlandsche Taal”. Stand van het werk en uitzicht. *Wetenschappelijke Tijdingen*, XX, 1960, blz. 145-150.

107. VAN DALE : *Groot Woordenboek der Nederlandse Taal*. 8ste, geheel opnieuw bewerkte en zeer vermeerderde druk. Martinus Nijhoff, Den Haag, 1960.

- Afl. 11 : noodwacht-oprichting ;
- Afl. 12 : oprichtingsaktie-platform ;
- Afl. 13 : platgat-representatie ;
- Afl. 14 : representatief-schund ;
- Afl. 14 : schunnerd-steker ;
- Afl. 16 : stekezot-tiktakken ;
- Afl. 17 : tikwerk-veelpotig ;

108. M. J. KOENEN/J. ENDEPOLS : *Verklarend Handwoordenboek der Nederlandse Taal*. Uitgeg. door Dr. J. Naarding, 25ste druk, J. B. Wolters, Groningen, 1960, 1374 blz.

109. Maur. GYSSELING : *Toponymisch Woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland* (vóór 1226). Index door Dom Floribertus Rommel. (Bouwstoffen voor de geschiedenis en de lexicografie van het Nederlands VI). Belgisch Universitair Centrum voor Neerlandistiek, 1960, 1407 blz., in 2 delen.

Uit een groot aantal verspreide oude bronnen heeft de schr. een rijke schat aan materiaal samengebracht, dat uiteraard ook interessant is voor de Nederlandse lexicografen. Belangrijk is de Synthese (blz. 1111-1142), waarin de resultaten van het onderzoek worden meegedeeld. Het taalgrensprobleem komt hierbij uiteraard ter sprake.

110. G. DEFOIN : *Woordenboek van Mijnvaktermen*. Drukkerij Baeten, Hasselt, 1960 (?)

Woordenlijst van 555 termen uit de vaktaal van de mijnarbeiders in Belgisch-Limburg, hun betekenis en de overeenstemmende term in de Frans-Belgische mijntaal en in het plaatselijk dialect. Drie alfabetische registers.

111. *Deutsches Wörterbuch*, von Jacob und Wilhelm GRIMM. Herausgeg. von der Deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin, 1960 :

— XIV. Band, IV. Abt., 13. Lfg. : Wunderlicht-Würde. 374. LFG., bearbeitet von J. BAHR und Th. KOCHS in Verbindung mit W. PFEIFER. Leipzig, Hirzel 1960, Sp. 1921-2080.

— XIV. Band, I. Abt., 2. Teil, 8. Lfg. : Widermut-widerstehen. 375. Lfg. Bearbeitet von W. BRAUN, J. DÜCKERT, A. MASSER. Ibid. 1960, Sp. 1121-1280.

— XIV. Band, I. Abt., 2. Teil, 9. Lfg. : widerstehen-widrig. 376. Lfg. Bearb. von W. BRAUN, J. DÜCKERT, H. SCHMIDT. Ibid. 1960, Sp. 1281-1440.

— XIV. Band, II. Abt., 14. Lfg. : Würde-Wurm. 377. Lfg. Bearb. von G. POWITZ und Th. KOCHS. Ibid. 1960, Sp. 2081-2240.

— XIV. Band, II. Abt., 15. Lfg. : Wurm-Wuschelkopf. 378. Lfg. Bearb. von J. MANTEY und G. POWITZ, und J. BAHR, D. HENNING und U. HORN. Ibid. 1960, Sp. 2241-2400.

— XIV. Band, II. Abt., 16. Lfg. : wuscheln-Ysop. 379. LFG. Schluss des XIV. Bandes, II. Abt.). Bearb. von W. BRAUN, J. MAN-

TEY, G. POWITZ, H. SCHMIDT und Th. KOCHS. Ibid. 1960, Sp. 2401-2578, S. [i-vi].

— XIV. Band, I. Abt., 2. Teil 10. Lfg. : widrig-Wiking. 380. Lfg. (Schluss des XIV. Bandes, I. Abt., 2. Teil). Bearb. von W. BRAUN, J. DÜCKERT, J. MANTEY, G. RICHTER, J. SCHARNHORST, H. SCHMIDT Ibid. 1960, Sp. 1441-1640, S. [i-ix].

112. Günther KANDLER : Deutscher Wörterbücher. *Sprachforum. Zeitschrift für angewandte Sprachwissenschaft*, III, 1959-60, blz. 312-318.

Overzicht van recente Duitse woordenboeken.

113. Hermann PAUL : *Deutsches Wörterbuch*. 5. völlig neu bearbeitete und erweiterte Auflage von Werner Betz. L g. 6 : Hupe-Last. S. 321-384. Tübingen, Max Niemeyer Verlag, 1960.

114. H. MARZELL : *Wörterbuch der deutschen Pflanzennamen*. Bearbeitet von — Lfg. 16 (Band 2, Lfg. 7) : *Hypericum-Knautia* (Sp. 961-1120). Leipzig, S. Hirzel, 1960.

115. Friedrich KLUGE : *Etymologisches Wörterbuch der deutschen Sprache*. 18. Aufl., bearbeitet von Walter Mitzka. Berlin, de Gruyter, 1960, xv-917 blz.

116. *Althochdeutsches Wörterbuch*, bearbeitet von Karg-Gasterstädt und Theodor Frings. Lfg. 12 (barôn²-bergan²) : Berlin, Akad.-Verlag, 1960, Sp. 825-904.

117. *Mittelniederdeutsches Handwörterbuch*. Herausgeg. von G. Cordes. Band II, 13. Lfg. : hëgerdinc-hummelen-hönich (Sp. 257-384). Neumünster, Karl Wachholtz Verlag, 1960.

118. Gilbert DE SMET : Niederdeutsche Seemannssprache im Nomenclator latino-saxonicus ; *Niederdeutsches Jahrbuch*, 83, 1960, blz. 59-65.

Bespreking van de zeemanstaal in de verschillende drukken van de Nomenclator van N. Chytraeus (1582).

119. L. KUKENHEIM EZN : Van glossarium tot thesaurus. Lexicologische theorieën en lexicographische realiteiten *Levende Talen*, 1960, blz. 15-34.

Over allerlei aspecten van de lexicologie.

120. *Afrikaanse Woordelys en Spelreeëls* (6de verbeterde uitg.). Nasionale Boekhandel Beperk. Kaapstad-Bloemfontein-Johannesburg, 1960, 317 blz.

121. *Beknopte Afrikaans-Nederlandse Woordenlijst*, uitgeg. onder de auspiciën van de Nederl.-Zuidafr. Vereniging, 2de druk. Herzien en uitgebreid door J. M. Tillema-De Vries. J. H. de Bussy, Amsterdam, 1960.

3) *Dialectwoordenboeken*

122. A. P. DE BONT : Dialekt van Kempenland. Meer in het bijzonder d'Oerse taol. Met tekeningen van J. A. Louwers. Deel II : Vocabularium. Afl. III, 1960, blz. 535-811 (Van Gorcum en Co., N.V., Assen). *Taalkundige Bijdragen van Noord en Zuid*, nr. IX.

123. J. M. RENDERS : Op weg naar een Noord-Brabants Woordenboek. *Brabants Heem*, XII, 1960, blz. 2-6, 26-30 en 50-54.

Eigenlijk een recensie van DE BONT'S *Dialect van Kempenland*, dat schr. beschouwt als een belangrijke mijlpaal op de weg naar een Noordbrabants dialectwoordenboek, zoals dat door prof. WEYNEN is ontworpen.

124. Prof. Dr. A. WEYNEN : Die Erforschung der Bauern- und Handwerkerssprache im niederländischen Sprachgebiet. *Korrespondenzblatt des Vereins für niederdeutsche Sprachforschung*, 67, 1960, blz. 57-60.

Overzicht van het reeds gepresteerde op het gebied van het onderzoek der vaktalen in het Nederlands taalgebied, en tevens van datgene wat nog gepresteerd wordt (o. a. aan Nederlandse en Belgische universiteiten).

125. Prof. Dr. A. WEYNEN : De semantische en syntactische problematiek van het dialectwoordenboek. *Handelingen van het 26ste Nederlands Filologencongres*, 1960, blz. 155 (samenvatting).

126. F. DE TOLLENAERE : Alfabetische of ideologische lexicografie? in de reeks : *Bijdragen tot de Nederlandse Taal- en Letterkunde*, Leiden, Bull. 1960, 44 blz.

Over de voor- en nadelen van alfabetische en ideologische lexicografie.

127. Kurt BALDINGER : Alphabetisches oder begriffliches gegliedertes Wörterbuch? *Zeitschrift für Romanische Philologie*, Bd. 76, 1960, blz. 521-536.

Bevat o. m. een reactie op DE TOLLENAERES bijdrage (nr. 126).

128. *Niedersächsisches Wörterbuch*. Auf Grund der Vorarbeiten von Hans Janssen herausgegeben durch Heinrich Wesche. 9. Lfg. (II, 2) : Beswiming-biselig. Bearbeiter : Gesbert Keseling. Neumünster, Wachholtz, 1960, Sp. 65-192 (1 buitentekstkaart).

129. *Rheinisches Wörterbuch*, bearb. von † J. Müller, herausgeg. von K. Meisen. Berlin, E. Klopp, 1960.

- Lfg. 133, Bd. VIII, Lfg. 8 : Sprung-stampfen (Sp. 449-512).
- Lfg. 134, Bd. VIII, Lfg. 9 : stampfen-stehen (Sp. 513-576).
- Lfg. 135/136, Bd. VIII, Lfg. 10/11 : stehen-stinken (Sp. 577-704).

In deze afleveringen zijn een aantal woordkaarten opgenomen :

- zomersproet(en) : afl. 8, kol. 451-452 ;
- disselboom (bij een tweespan) : afl. 9, 523-524 ;
- stier : afl. 10/11, kol. 681-682.

130. *Badisches Wörterbuch*, bearb. von E. Ochs. Lahr, (Baden), M. Schauenburg, 1960.

Lfg. 26 (Hahnen-schritt-Harunkilis) S. 533-564.

131. Eduard KÜCK : *Lüneburger Wörterbuch*. Wortschatz der Lüneburger Heide und ihrer Randgebiete. Seit

1900 zusammen mit vielen Mitarbeitern gesammelt und sprachwissenschaftlich sowie volkskundlich erläutert. Neumünster, Wachholtz, 1960.

Band II, Lfg. 2 : Klamm'r-küss'n (Sp. 129-256) ;

Lfg. 3 : Kux-mimm'ln (Sp. 257-384)

132. WOSSIDLO-TEUCHERT : *Mecklenburgisches Wörterbuch*. Berlin, Akademie-Verlag ; Neumünster, Wachholtz, 1960.

— Lfg. 24 (III, 6) : herra-Hollesch (Sp. 641-795) ;

— Lfg. 25 (III, 7) : Hollfast-Hus (Sp. 796-896) ;

— Lfg. 26 (III, 8) : Hus-insüern (Sp. 897-1024).

133. Heinrich TEUT : *Hadeler Wörterbuch*. Der plattdeutsche Wortschatz des Landes Hadeln (Niederelbe). Band 4 (S-Z), 702 S. Neumünster, Wachholtz, 1960.

134. *Hessen-Nassauisches Volkswörterbuch*. Bearb. von Luise Berthold. Marburg (Lahn), Elwert, 1960.

Lfg. 24 (Band III, 9) : Schwarz(e)beere-Semetskappe (Sp. 513-576).

135. *Helgoländer Wörterbuch*. Bearbeitet von Willy Krogmann. Wiesbaden, Fr. Steiner Verlag GMBH, 1960. (Akademie der Wissensch. u. d. Lit., Mainz. Veröffentlichungen der Kommission für germanische Sprach- und Literaturgeschichte).

Band I, 3. Lfg. : federt-Hartfeäller (S. 193-288).

136. *Hamburgisches Wörterbuch*. Auf grund von Vorarbeiten... herausgeg. von Hans Kuhn und Ulrich Pretzel. Bearb. von Käthe Scheel. Neumünster, Wachholtz, 1960, Sp. 257-384.

3. Lfg. : beknackt-Bönluuk.

IV. Klank- en Vormleer

137. B. VAN DEN BERG, *Foniek van het Nederlands*. Met medewerking van G. L. Meinsma. 2de druk. V. Goor Zonen, Den Haag 1960, 128 blz.

Vrij grondig gewijzigde herdruk.

138. C. B. VAN HAERINGEN, *Een fonologisch Vijfman-schap*. Bespreking van : „Fonologie van het Nederlands en het Fries” (Cohen enz.). Nijhoff, Den Haag, 1959 / *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 106-112.

139. A. SASSEN, Een nieuwe fonologie (naar aanleiding van „Fonologie van het Nederl. en het Fries” van Cohen enz.). *Levende Talen*, 1960, blz. 327-346.

140. F. VAN COETSEM : Enkele kanttekeningen bij een nieuw werk over de fonologie van het Fries. *Us Wurk*, IX, 1960, blz. 43-48.

Kritische bespreking van het Fries gedeelte van „Fonologie van het Nederl. en het Fries”.

141. Prof. Dr. Ir. H. MOL, *Geloof en bijgeloof in de fonetiek* (Inaugurale rede), Mouton en Co, Den Haag, 1960, 27 blz.

142. K. HEEROMA, De ie als plus-foneem van de reductievocaal ; *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde*, 1959-60, blz. 187-202.

Zoals de ie een minusfoneem is t. o. v. de ē, zo kan ze ook als plusfoneem van de reductievocaal optreden.

143. O. LEYS, De wisseling v/g, f/ch in het Nederlands en de verwante talen. *Mededelingen van de Vereniging voor Naamkunde te Leuven en de Commissie voor Naamkunde te Amsterdam*, (XXVI), 1960, blz. 125-150.

De overgang ft > cht is slechts een concreet geval van de wisseling v/g, f/ch. Schr. behandelt de verschillende gevallen van wis-

seling in andere posities dan vóór t, niet alleen in de huidige dialecten, maar ook in het Mnl., in sommige Nederduitse dialecten en in het Engels.

144. D. P. BLOK, Oud in Holland. *Fryske Studzjes Brouwer*, 1960, blz. 419-423.

Over de datering van de overgang al > ol > ou in Holland.

145. L. KOELMANS, De 17de-eeuwse svarabhaktivokaal. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 1960, blz. 31-32.

Reactie tegen een artikel van B. VAN DEN BERG in het Album Blancquaert (Tongeren 1958): « De svarabhaktivokaal als dialect-criterium ».

146. Th. BAKX, De klinkers van het Steenbergse dialect. *Taal en Tongval*, XII, 1960, blz. 149-166.

Poging om de klinkers van het dialect van Steenbergse te rubriceren.

147. K. ROELANDTS, De Antwerpse ingweonismen. *Fryske Studzjes Brouwer*, 1960, blz. 399-412. Ook afzonderlijk verschenen als bijlage 57 bij *Meded. van de Ver. voor Naamk. te Leuven*, 1960, 14 blz.

Over mogelijke ingweonismen in de Antwerpse toponymie.

148. A. VAN LOEY, Brabants slept „slaapt”. *Verslagen en Mededelingen van de Kon. Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde*, 1960, blz. 445-448.

Poging tot verklaring van de e in woorden als slaapt, jaartje, schaapje, waar geen palatale invloed merkbaar is.

149. P. GERBENZON, Enige opmerkingen over het voorkomen van „rioicht” naast „riucht” in de oudfriese oorkonden. *Taal en Tongval*, XII, 1960, blz. 83-87.

Berust het verschil in spellinggewoonte op een verschil in uitspraak?

150. K. HEEROMA, Grimhild und Kriemhilt. *Niederdeutsches Jahrbuch*, 83, 1960, blz. 17-21.

In tegenstelling met andere taalkundigen meent Heeroma dat

grim- en kriem- etymologisch met elkaar kunnen gelijkgesteld worden. Ze zouden nl. beide teruggaan op het oergerm. *greim-/ *grim-.

151. J. DUPONT, Etymologische studie over Vlaanderen, Vlaming, Vlaamsch. *Handelingen van de Koninklijke Commissie voor Toponymie en Dialectologie*, XXXIV, 1960, blz. 77-132.

Schr. verwerpt de verklaring van GYSSELING (< fri. *flām) en verwijst zelf naar „ûtland” als etymologische basis.

152. P. C. PAARDEKOOPEr, Assimilatie. *De nieuwe Taalgids*, LIII, 1960, blz. 303-314.

PAARDEKOOPEr verwerpt de term „assimilatie” in al zijn traditionele betekenissen.

153. A. C. BOUMAN, Over klanksymboliek. *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde*, 1959-60, blz. 161-186.

BOUMAN vraagt zich af of er zoiets als een primaire klanksymboliek bestaat.

154. J. BOETS, Klanksymboliek in een gedicht van Karel Van de Woestijne. *Spiegel der Letteren*, 4, nr. 1, blz. 24-37.

155. Münstersche Beiträge zur Niederdeutschen Philologie (F. Wortmann, R. Möller e. a.). Köln, Böhlau Verlag, 1960; VI-193 blz. (Niederdeutsche Studien, Bd. 6).

Interessante bijdragen zijn o. m.:

1) F. WORTMANN: Zur Geschichte der langen ê- und ô-Laute in Niederdeutschland, besonders in Westfalen (blz. 1-23).

2) R. MÖLLER: Zur Entwicklung der altsächsischen kurzen Vokale in offener Silbe vor intervokalisches ausgefallenem d in Westfälischen Mundarten (blz. 24-46).

156. J. GONDA, Reflexions on the Indo-European medium. *Lingua*, IX, 1960, blz. 30-67 en 175-193.

Een onderzoek naar de basisbetekenis van de mediale vorm in de Indo-Europese talen, waarbij o. a. ook het verdwijnen van de onpersoonlijke vormen ten voordele van de persoonlijke in het Nederlands en het Duits onder ogen wordt genomen.

157. Ingerid DAL, Entwicklungstendenzen im germanischen Kasussystem. *Studia Germanica Gandensia*, II, 1960, blz. 125-137.

Zich uitaluitend baserend op morfologische feiten (b. v. het lidwoord) poogt I. DAL de hoofdtendenzen in de ontwikkeling van het germaanse casussysteem aan te tonen.

158. BUWALDA H. S., Over de verba in 't Bildts. *Fryske Studzjes Brouwer*, 1960, blz. 361-370.

Het Bildts is een mengtaal van Hollandse, Friese en exclusief Bildtse elementen.

B. geeft een overzicht van de verschillende types van werkwoorden in het Bildts, met zo nodig hun Nederlandse en Friese equivalenten.

159. Dr. I. V. DER VELDE, *De tragedie der Werkwoordsvormen*. J. B. Wolters, Groningen, 1960. Tweede beknopte druk, 238 blz.

Goede bewerking van het uitvoeriger werk, in 1956 verschenen (zie : De Nederl. Taalkunde in 1956).

160. Dr. A. VAN LOEY, *Middel nederlandse Spraakkunst*. I. Vormleer. 3de herziene uitgave, XII-113 blz. Wolters, Groningen en De Sikkell, Antwerpen, 1960.

V. Syntaxis en Woordvorming

1) Syntaxis

161. P. C. PAARDEKOOPER, *Inleiding tot de ABN-syntaxis*. Malmberg, Den Bosch, 1960. VIII-71 blz.

Met dit werk wil PAARDEKOOPER een leesbare inleiding tot de syntaxis verschaffen (vooral met het oog op de lectuur van zijn „Voorstudies”). Hij geeft zijn opvattingen op het gebied van de taalkunde, verantwoordt zijn methode (beschrijven van zijn eigen taal) en geeft tenslotte toelichtingen (met voorbeelden) bij en definities van de begrippen waarmee hij werkt (syntagma, paradigma enz.).

162. P. C. PAARDEKOOPER, *ABN-Spraakunst*. Voorstudies, 3de deel. L. C. Malmberg, Den Bosch, 1960, VIII-342 blz.

In dit deel bespreekt P. het bwbn- en het zn-patroon.

163. Prof. Dr. A. W. DE GROOT, Een nieuwe Nederlandse syntaxis. *Handelingen van het 26ste Nederl. Filologencongres*, 1960, blz. 37-47.

Schr. belicht zijn eigen opvattingen inzake grondslagen en methode van het syntactisch onderzoek.

164. Prof. Dr. G. A. VAN ES : Grondslagen en methode van het syntactisch onderzoek. *Handelingen van het 26ste Nederlandse Filologencongres*, 1960, blz. 47-61.

Schr. geeft zijn persoonlijke visie over grondslagen en methode van het syntactisch onderzoek.

165. Prof. Dr. A. REICHLING, Grondslagen en methoden der syntaxis : het kryptanalytisch formalisme (samenvatting). *Handelingen van het 26ste Nederlands Filologencongres*, 1960, 62-63.

Schr. verwerpt de kryptanalytische methode van Chomsky, die tot een formalisatie in de grammatica wil komen, zonder in het minst rekening te houden met de betekenis.

166. Mevr. F. BALK-SMIT DUYZENTKUNST, Van syntaxis naar stilistiek (samenvatting). *Handelingen van het 26ste Nederlands Filologencongres*, 1960, blz. 158-160.

Syntaxis heeft betrekking op de taal-als-zodanig, stilistiek op bepaalde gevallen van taalgebruik.

167. L. ENGELS, De invloed van de Latijnse syntaxis op de middelnederlandse (samenvatting). *Handelingen van het 26ste Nederl. Filologencongres*, 1960, blz. 157.

Vergelijking, qua syntactische eigenaardigheden, van volkse vertalingen uit de 15e eeuw met hun respectieve Latijnse modellen, volgens de syntactisch-stilistische methode van OVERDIEP-VAN ES.

168. B. VAN DEN BERG, Woordgroepproblemen. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 89-94.

Naar aanleiding van H. F. A. VAN DER LUBBE : „Woordvolgorde in het Nederlands” (Assen 1958).

VAN DEN BERG is het in sommige principiële kwesties niet eens met V. D. LUBBE.

169. Dr. H. F. A. VAN DER LUBBE, Het probleem van de begrenzing van de woordgroep (samenvatting). *Handelingen van het 26ste Nederl. Filologencongres*, 1960, blz. 155-156.

De schr. tracht een antwoord te geven op de vraag waar nu precies de grens ligt tussen een samenstelling en een woordgroep, en tussen een woordgroep en een zin.

170. F. G. DROSTE, Woordgroepstructuur en betekenis. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 1960, blz. 257-258.

Om aan structuuranalyse te doen dient men rekening te houden met de betekenis !

171. P. J. MERCKENS, De plaats van de persoonsvorm : een verwaarloosd code-teken. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 1960, blz. 248-254.

Samen met PAARDEKOOPEL stelt schr. de plaats van de persoonsvorm centraal bij de analyse van een Nederlandse zin, en niet de inversie.

172. M. C. VAN DEN TOORN, De interjectie als woordsoort. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 1960, blz. 260-264.

Definitie en indeling van de interjecties.

173. H. ROOSE, De pauze als taalteken. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 1960, blz. 74-79.

De pauze — gebruikt als taalteken — heeft een constante betekenis.

174. L. C. MICHELS, Klippen van de negatie. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 1960, blz. 193-203.

Over de moeilijkheden bij het opsporen van negaties in oudere Nederlandse teksten (vooral i. v. m. de negatie „en”).

175. VAN COETSEM Fr., De Friese relativa en conjuncties met t. Enkele parallellen uit andere talen en dialecten. *Fryske Studzjes Brouwer*, 1960, blz. 327-334.

Parallellen vindt schr. o. m. in het Geraardsbergs dialect.

176. JO DAAN, As, voegwoord in dubitatieve objectzinnen. *Fryske Studzjes Brouwer*, 1960, blz. 345-349.

In het Fries komen zinnen voor van het type „Ik vroeg aan vader als ik mee mocht”. Ook in West-Vlaanderen zouden dergelijke constructies voorkomen. Gaat het hier dan om een kustverschijnsel?

177. W. E. COLLINSON, Tradition and divergence in the syntax of some Western languages; *Transactions of the philological society*, 1960, blz. I-13.

COLLINSON vergelijkt de verschillende manieren om de toegevende relatie aan te duiden in de Europese talen. Ook Nederlandse toegevende zinnen worden in het onderzoek betrokken.

178. F. JANSONIUS, Grammatica en tekstverklaring. *Levende Talen*, 1960, blz. 664-674.

179. A. J. J. DE WITTE e. a., *Moedertaalautomatismen en het onderwijs in de levende talen*. Malmberg, 's-Hertogenbosch, 1960.

De auteurs willen in dit werk aantonen hoe men, op grond van de bestaande automatismen in de moedertaal (met name die op het gebied van de syntaxis), de automatismen in de vreemde taal kan aanleren.

180. Pierre BRACHIN, Een buitenlander vraagt — en krijgt antwoord. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 1960, blz. 166-170.

Over twee problemen (waarvan weliswaar alleen het tweede in verband staat met de syntaxis):

— de accentuatie en het genus van de substantieven met verprefix;

— woordorde in zinnen van het type „Ik ben ermee klaar / ik ben er klaar mee”.

2) *Woordvorming*

181. K. ROELANDTS, Regressieve en secundaire woordvorming. *Mededelingen van de Ver. voor Naamkunde te Leuven en de Comm. voor Naamk. te Amsterdam*, XXVI, 1960, blz. 89-124.

Nieuwe woorden kunnen gevormd worden uit bestaande afleidingen en flexievormen. De secundaire vormen zijn meestal expressieve varianten.

182. Th. OUDKERK POOL : Modinette. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, blz. 159-163.

Onderzoek van enkele neologismen en ontleningen van recente aard (uit het Frans en het Engels) met als beklemtoonde uitgang-ette. De welluidendheid speelt volgens schr. hierbij een grote rol.

VI. *Dialectgeografie*

183. J. NAARDING, Sociologische dialectgeografie. *Taal en Tongval*, XII, 1960, blz. 83-87.

Bespreking van „Woord en Wereld van de boer. Monografie over het dialect van Huisseling” van Dr. Jan ELEMANS.

184. Ilse SCHWIDETZKY und Hubert WALTER, Anthropologische Parallelen zu Mundartverbreitung und Dialektgrenzen im Kreis Wiedenbrück. *Westfälische Forschungen*, XIII, 1960, blz. 79-85.

De antropologie en de dialectgeografie kunnen mekaar belangrijke aanwijzingen verschaffen.

185. A. VAN LOEY, Fonologische en dialectgeografische beschouwingen over enkele Brabantse problemen. *Taal en Tongval*, XII, 1960, blz. 132-148.

Uitgaande van het werk van J. L. PAUWELS : *Het dialect van Aarschot en omstreken* (1958) bespreekt en belicht VAN LOEY enkele fonologische en dialectgeografische problemen i. v. m. het Brabants. Dit stelt hem in staat te constateren dat het zeer moeilijk

is uit de hedendaagse situaties de mnl. fonologische systemen te reconstrueren.

186. A. P. DE BONT, Een dialectgeografische verkenningstocht door Noord-Brabant. *Taal en Tongval*, XII, 1960, blz. 108-131.

Over een aantal dialectische verschillen in het domein van de klankleer, de vormleer en de woordenschat.

187. E. EYLENBOSCH, Uit de volkstaal van het Payottenland. *Taal en Tongval*, XII, 1960, blz. 168-177.

Over sommige eigenaardigheden van de Westbrabantse volkstaal.

188. E. EYLENBOSCH, Is de landrol inderdaad een jong werktuig? *Eigen Schoon en De Brabander*, XLIII, 1960, blz. 219-223.

Voor de veldrol heeft de schr. (via een mondelinge enquête in de streek van Brussel) een groot aantal varianten gevonden in een beperkt gebied, wat volgens hem op de geringe ouderdom van het werktuig zou wijzen.

189. H. VANGASSEN, Aan de grens van Vlaanderen en Brabant. *Handelingen van de Koninklijke Comm. voor Toponymie en Dialectologie*, XXXIV, 1960, blz. 45-76.

III. Nederl. oe en û vóór r.

In dit derde artikel van de reeks zijn hoofdzakelijk behandeld: de palatalisering van de Nederlandse oe, de ontronding tot lange i, en het al dan niet samenvallen met de Nederlandse û vóór r.

190. J. L. PAUWELS en L. MORREN, De grens tussen het Brabants en het Limburgs in België. *Zeitschrift für Mundartforschung*, XXVII, 1960, blz. 88-96.

Een onderzoek van J. L. PAUWELS, zowat 30 jaar geleden, naar de grens tussen het Brabants en het Limburgs werd in 1957 voortgezet door L. MORREN, die de isofonen naar het noorden en het zuiden trachtte door te trekken.

191. H. T. J. MIEDEMA, Bruijfel en de grensdialecten van Elten en Bergh. *Driemaandelijkse Bladen*, XII, 1960,

blz. 84-96. Ook uitgegeven als brochure : Zuidlaren, J. K. Hertz en Co., 1960.

Overzicht van leven en werk van Bruijfel, die o. m. in 1901 een dissertatie publiceerde over de grensdialecten van Elten en Bergh. Naar aanleiding van dit boek wijdt Miedema enkele nadere beschouwingen aan de dialecten van deze beide dorpen, waarvan het ene op Nederland, het andere op Duitsland is gericht.

192. J. NAARDING, Het schaap als taalgids. *Fryske Studzjes Brouwer*, 1960, blz. 57-63.

De schr. gaat na in welke vormen het Nederl. woord „ooi” in Groningerland voorkomt of er in resten te herkennen valt.

193. K. HEEROMA, Uieren in het Fries. *Taal en Tongval*, XII, 1960, blz. 48-60.

Dialectgeografisch onderzoek van het woord „uieren” (= zwellen van uier en spenen van de koe tegen de tijd van het kalven) in het Nederlands taalgebied. De grootste aandacht gaat echter naar de Fries-ingweoonse woorden met dezelfde betekenis.

VII. Woordenschat

1) Groepen van woorden

194. Brabantse Woorden. Eigen Schoon en De Brabander, XLIII, 1960, blz. 76-80, 158-161, 301-304, 406-410 en 496-498.

In deze jaargang worden behandeld :

— paardetuig / snoeven (= baantje glijden op ijs en sneeuw) / rasteel.

— hinkspel / glettig (= glad, sluw) / ijermaal (= roestvlek) / muil(ke) (= zak waarin de werklieden hun eten steken).

— boekentas / slappe koffie.

— zandpapier / bleus (bleuzen) (= de kaarten 1-10) / rut / omennen / giezen (= watertanden) / uisel (= handbalans).

— goot en duiker / slaapkleed / halfrotte appel of peer (zie hiervoor ook nr. 208).

195. Ir. Paul LINDEMANS, Het Paardetuig. *Eigen Schoon en De Brabander*, XLIII, 1960 ; blz. 397-405.

De uitrusting van het boerenpaard wordt gedetailleerd beschreven aan de hand van materiaal, verzameld via „Brabantse Woorden”.

196. Lic. J. THEUWISSEN, Een voertuig en een ambachtsman (de slagkar en de wagenmaker) in het noorden van de Limburgse Kempen. *Volkskunde*, 61 (nieuwe reeks 19), blz. 156-170.

Gedetailleerde beschrijving van de slagkar, met vermelding van de locale (Lommelse) en de ABN-benaming.

197. K. HEEROMA, Stalwoorden. *Driemaandelijkse Bladen*, XII, 1960, blz. 7-12.

Over „vaskel” en varianten (= stalpaal), voorkomend in de Oostnederlandse gebieden. Het woord zou op Westfaalse expansie wijzen.

198. Helmut LÜDTKE, Zu den Bezeichnungen der „Zwiebel” im niederländischen Sprachgebiet. *Orbis*, IX, 1960, blz. 398-403.

199. J. NAARDING, Kloeze - gloeze - glorie - gloria. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 1960, blz. 32-33.

Over de betekenis van deze vier dialectwoorden uit het N. O. van Nederland („gloeiende kool in de stoof” of dichtbijliggend begrip).

200. J. L. PAUWELS, Noot betreffende „volstreckte meerderheid” „betrekkelijke meerderheid”. *Verslagen en Mededelingen van de Koninkl. Vlaamse Academie voor Taal en Letterkunde*, 1960, blz. 345-346.

Schr. wil een meer exacte definitie van deze woorden in de woordenboeken.

201. R. LIEVENS, Threnen en tranen. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 1960, blz. 292-294.

„Threni” komt in de betekenis „klaagliëderen” verschillende malen voor in oudere Nederlandse teksten, vooral in verband met

de klaagliederen van Jeremias. Ook „tranen” en een enkele keer „threnen” komen in die betekenis voor. LIEVENS onderzoekt de bewijspplaatsen en tracht de aard der ontlening na te gaan.

202. Emil ÖHMANN, Nhd. Aberglaube - ndd., ndl. overgelöf - dän. overtro - schwed. övertro. *Indogermanica. Festschrift Krause*, Heidelberg, Winter, 1960 ; blz. 166-169.

Over de verwantschap tussen deze 4 woorden (en het Latijnse *superstitio*!).

203. J. DUPONT, Limb. nêmse stein = naamse steen en Vlêms = Vlaams. *Handelingen van de Kon. Comm. voor Toponymie en Dialectologie*, XXXIV, 1960, blz. 133-136.

Enkele aanvullende bemerkingen bij een vorig artikel (*Handelingen*, XXXI, blz. 327-334), waaruit blijkt dat de vormen „neemsch” en „vleemsch” in heel Limburg (oud graafschap Loon) gangbaar waren.

204. F. VAN COETSEM, Lexicografisch kleingoed. *Leuvense Bijdragen*, XLIX, 1960, Bijblad, blz. 1-6.

Over het Zuidnederlandse woordje „pree” en het zogenaamde spookwoord „reinit”.

205. Heinrich DITTMAYER, Esch und Driesch. Ein Beitrag zur agrargeschichtlichen Wortkunde. *Aus Geschichte und Landeskunde*. Festschrift Steinbach. Bonn, Röhrscheid, 1960, blz. 704-726.

Poging tot etymologische verklaring van twee landbouwtermen.

206. Dr. Jan LINDEMANS, De namen van de zogenaamde „Vlaamse Baardheilige” Wilgeforte of Ontkommere. *Eigen Schoon en de Brabander*, XLIII, 1960, blz. 185-189.

207. *Bieckorf*, 61, 1960.

Bevat talrijke bijdragen over Westvlaamse woorden, spreuken, zegswijzen enz.

2) Afzonderlijke woorden

208. Louis DE MAN, Uit het archief van onze „Brabantse

Woorden" : vokak. *Eigen Schoon en De Brabander*, XLIII, 1960, blz. 212-218.

Over verspreiding en betekenis van het woord „vokak”, dat oorspronkelijk halfrotte appels aanduidde.

209. J. HERBILLON en Élisée LEGROS, Ancien wallon hok, f. „épine (arbrisseau)”. *Les Dialectes Belgo-Romans*, XVII, 1960, blz. 133-137.

Zou teruggaan op mnl. „hocht”.

210. B. H. D. HERMESDORF, „Verbairn”. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 1960, blz. 138-140.

Verklaring van een oude rechtsterm, die voorkomt in het stadsrecht van Erkelens.

211. J. J. MAK, De May zijn Hoverdij. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 1960, blz. 203-204.

Reactie tegen W. A. F. JANSSEN, die het woord „May” in v. 953 van Bredero's „Spaanschen Brabander” verklaart als „mei”.

212. W. J. BUMA, De geschiedenis van het woord „kreen”. *Taal en Tongval*, XII, 1960, blz. 61-70.

BUMA gaat niet akkoord met de historische verklaring van dit dialectisch woord in het WNT. (kreen wordt daar in verband gebracht met „rein”).

213. F. DE TOLLENAERE, Een Fries relict in Zeeland? *Fryske Studzjes Brouwer*, 1960, blz. 47-52.

Is het Zeeuwse „faoi” een Fries relict of staat het in verband met Ndl. „vadde”?

214. H. DITTMAYER, Esch-Verbreitung und Bedeutung. *Niederdeutsches Wort*, I, 1960, Heft I, blz. 21-25.

Over het woord „Esch” in de betekenis van „dorpsakkers”, dat ook in een deel van het Nederlandse taalgebied voorkomt als nevenvorm van enk. kouter.

215. W. FOERSTE, Pökel. *Niederdeutsches Wort*, I, Heft I, 1960, blz. 11-13.

Het Duitse woord „Pökel” (pekel), van Romaanse oorsprong

(< *piccare : steken), zou langs de Nederlandstalige provincies van België of langs Rijnland in het Nederduits en het Nederlands doorgedrongen zijn.

216. J. NAARDING, Aivel. *Us Wurk*, IX, 1960, 69-71.

Over de mogelijke herkomst van dit uitstervend Gronings woord (bet. : teelaarde, tuingrond).

217. J. NAARDING, Dit is niks eweerd. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 1960, blz. 224-225.

Naar aanleiding van de bespreking van het woord „eweerd” (= waard) door Dr. A. SASSEN in zijn proefschrift *Het Drents van Ruinen*, gaat NAARDING de oorsprong ervan na. Hij meent de oplossing te zien in een oorspronkelijk participium van het werkwoord werden.

218. Gustav MUST, English holy, German heilig. *Journal of English and Germanic Philology*, LIX, blz. 184-189.

Over de voorchristelijke betekenis en de semantische ontwikkeling v. h. ogm. *hailagaz.

3) Dier- en plantnamen

219. C. KOSTELIJK, Nogmaals stalpaard. *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 1960, blz. 37-38.

Stalpaard of stal-paard? Reactie v. B. A. MENSINK op blz. 137 van dezelfde jaargang.

220. W. PÉE, Westvlaams vool „veulen”. *Fryske Studzjes Brouwer*, 1960, blz. 41-46.

Is het Westvlaamse „vool” een relict van een uitgestrekte kustzone van Frans-Vlaanderen tot Oost-Pruisen?

221. J. NAARDING, Spulling. *Us Wurk*, IX, 1960' blz. 95-96.

Het woord „spullinck” werd aangetroffen in een register van het „Bestiael” (de veestapel als object van belastingheffing), opgemaakt rond 1680. Schr. onderzoekt de betekenis en de verwantschap met andere vormen.

222. Ernst SCHWENTNER, Semasiologische Bemerkungen zu einigen Bezeichnungen der Raubvögel III (Schluss). *Die Sprache*, VI, 1960, blz. 202-205.

Over roofvogels die muizen als hun buit verkiezen en die daarnaar genaamd zijn.

223. W. FOERSTE, Die Tiernamen Frosch und Kröte. *Niederdeutsches Wort*, I, 1960, blz. 13-20 (Heft 1).

Voorkomen en verspreiding van deze twee diernamen in het Nederduits taalgebied.

224. Gerhard ISING, Zu den Tiernamen in den ältesten niederdeutschen Bibeldrukken. *Niederdeutsches Jahrbuch*, 83, 1960, blz. 41-58.

Vergelijkend onderzoek van de benamingen van dieren in de vroegste Nederduitse bijbeldrukken (bijna allemaal uit de 15e eeuw). Hierbij wordt ook de Delftse bijbel dikwijls betrokken.

225. Otto KIESER, „Preiselbeere“ im Nordobersächsischen. *Niederdeutsches Jahrbuch*, 83, 1960, blz. 67-72.

Onderzoek van de benamingen van de rode bosbes in het noorden van Oppersaksen. Het woord „Krosel“ zou door Nederlanders naar die streek overgebracht zijn.

4) Spreekwoorden en uitdrukkingen

226. Dr. Jan GRAULS, Een spreekwoordenbibliografie. Bespreking van : Dr. Otto E. Moll : „Sprichwörterbibliographie“ (Frankfurt a. Main, V. Klostermann, 1958, xvi-630 blz.). *Volkskunde*, 61 (nieuwe reeks 19), 1960, blz. 71-76.

Wijst o. m. op enkele tekortkomingen i.v.m. het Nederlands taalgebied.

227. Prof. Dr. G. G. KLOEKE, Bonne réponse à tous propos. *Verhandelingen der Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, afd. Letterkunde*, N. R., deel LXVIII, nr. 1, Amsterdam, 1960.

Facsimile-editie van een Frans-Italiaanse spreekwoordenver-

zameling uit 1547, waarvan de Antwerpenaar Hans DE LAET gebruik heeft gemaakt voor zijn *Seer schoone spreekwoorden oft Proverbia* (1549).

228. G. KLOEKE, Onbekende uitgaven van Warners en De Laet. *Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde*, 1959-60, blz. 203-209.

Schr. veronderstelt het bestaan van niet bewaard gebleven uitgaven van de spreekwoorden van WARNERS en DE LAET.

229. A. VIAENE, Sint Tjalpen. Een heilige uit Ulen-spiegels kring. *Volkskunde*, 61 (nieuwe reeks 19), 1960, blz. 97-103.

Over de naam van een fictieve heilige...

230. G. DIEBOLD, Jan et Jan. *Vie et Langage*, nr. 104 (november 1960), blz. 569-571.

Over Nederlandse uitdrukkingen met Jan.

231. J. NAARDING, Deventers : te hie en te zwie. *Driemaandelijks Bladen*, XII, 1960, blz. 47-51.

Aanvulling en verbetering van de verklaring die BEZOEN aan deze uitdrukking (met de betekenis : van 't ene uiterste in 't andere) heeft gegeven.

232. L. PEETERS, „Den Cornelium hebben”. *Mededelingen van de Vereniging voor Naamkunde te Leuven en de Commissie voor Naamkunde te Amsterdam*, XXVI, 1960, blz. 55-62.

De betekenis 'bedrogen echtgenoot' brengt schr. in verband met het Fr. cornard of hoorndrager.

233. A. WEYNEN, Dem Blaauwe. *Taal en Tongval*, XII, 1960, blz. 178-184.

Over de eigenaardige naam „blauwe” waarmee een roodharige op vrij veel plaatsen wordt aangeduid.

VIII. Teksten

1) *Oude teksten*

234. Dr. Rob. ROEMANS en Dra. H. VAN ASSCHE, *Theopilus* (Klassieke Galerij nr. 136). Wereldbibliotheek N.V., Amsterdam-Antwerpen, 1960, xx-80 blz.

235. Twee uitgaven van Karel ende Elegast :

— *Karel ende Elegast*, met inleiding en aantekeningen van E. HAGERS, 's-Hertogenbosch, Malmberg, 1960, 56 blz.

— R. ROEMANS en H. VAN ASSCHE, *Karel ende Elegast*, Antwerpen, De Nederlandsche Boekhandel, 1960.

236. J. J. MAK, *Floris ende Blancefloer* (Diederic van Assenede). Uitgeg. met inleiding en aantekeningen door W. E. J. Tjeenk Willink, 1960, 171 blz. (Klassieken uit de Nederlandse Letterkunde, uitgeg. in opdracht van de Maatschappij der Nederl. Letterkunde te Leiden).

237. *Vanden Vos Reinaerde*, uitgeg. door C. A. ZAALBERG. 3de druk, 's-Hertogenbosch, Malmberg, 1960, 92 blz. (Malmbergs Nederlandse Schoolbibliotheek).

238. *Esmoreit*. Abelspel uit de veertiende eeuw. Naar het Hulthemse handschrift uitgeg. door C. G. KAAKEBEEN en Dr. R. VERDEYEN. 17de druk, bezorgd door Dr. L. W. VAN DIS. Groningen, J. B. Wolters, 1960, 85 blz. (Van Alle Tijden).

239. *Gloriant* en *De Buskenblazer*, uitgeg. door G. STELLINGA. Gorinchem, Noorduijn, 1960, 72 blz.

240. SCHIEB Gabriele, Die handschriftliche Überlieferung der Eneide Henrics van Veldeken und das limburgische Original. (Sitzungsberichte der deutschen Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Klasse für Sprachen, Litera-

tur und Kunst, Jg. 1960, nr. 3. Akademie-Verlag Berlin, 1960, 28 S.).

In de bewaarde Hoogduitse hss. van de Eneïde vindt men zeer veel sporen terug van het Limburgse origineel. Het zou zelfs mogelijk zijn de oorspronkelijke Eneïde te reconstrueren.

241. R. LIEVENS, Ruusbroec-hs. E. *Spiegel der Letteren*, 4, 1960, nr. 3, blz. 209-210.

Over de lotgevallen van hs. E.

242. R. LIEVENS, Wie schreef de XII Dogheden? *Verslagen en Mededelingen van de Koninkl. Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde*, 1960, blz. 233-237.

Voorlopig kan men nog geen definitief antwoord geven.

243. Dr. L. REYPPENS S. J., Nog een merkwaardig Diets tractaatje uit de scholastische en ridderlijke periode : Eene Oufeninghe vander Gracien Gods. *Ons Geestelijk Erf*, 34, 1960, blz. 241-270.

Het tractaatje is bevat in een Gents en een Haarlems hs., terwijl een fragmentje ervan zich bevindt in de Ruusbroecbibliotheek. De afgedrukte tekst is die van het Gentse hs.

244. J. DESCHAMPS, Middelnederlandse vertalingen van Super Modo Vivendi en De libris teutonicalibus van Gerard Zerbolt van Zutphen. *Handelingen van de Zuidnederlandse Maatschappij voor Taal- en Letterkunde en Geschiedenis*, XIV, 1960, blz. 67-108.

245. Jacob PERSIJN (uitgeg. door —) *De Dietse vertaling der „Scala sacre communionis” van Joannes Mauburnus*. Diss. Groningen, Rijswijk, Excelsior, 1960, 224 blz. + bijlage (33 blz.).

De inleiding bevat een boeiende studie van de dialectische eigenaardigheden alsmede „enkele specimina van vertaaltechniek”, een zeer leerrijke syntactische studie.

246. MAXIMILIANUS (Dr. P. van Dun O.F.M. Cap.),

Mnl. Vertalingen van liturgische gebeden tot Franciscus (vervolg en slot), *Ons Geestelijk Erf*, 34, 1960, blz. 155-185.

(Vervolg van O.G.E. 33, 1959, blz. 337-376)

Een twintigtal mnl. vertalingen van liturgische gebeden tot Franciscus worden naast hun Latijns origineel afgedrukt.

247. Robrecht LIEVENS, Het Duits sukses van de Dietsche Doctrinale. *Leuvense Bijdragen*, XLIX, 1960, blz. 130-148.

Over de verschillende Duitse vertalingen van de D.D.

248. Robrecht LIEVENS, Bespiegeland proza uit hs. Leningrad, Ak. voor Wetenschappen XX I LXIII. *Handelingen van de Kon. Zuidnederl. Maatschappij voor Taal- en Letterkunde en Geschiedenis*, XIV, 1960, blz. 207-233.

Schr. noemt hs. L belangrijk omwille van de ouderdom ($\pm$ 1360), de taal (geschreven in Westvlaams kustdialect) en de merkwaardige inhoud.

249. L. C. MICHELS, Het „Stabat Mater” in het mnl.. *Neophilologus*, XLIV, 1960, blz. 245-251.

Lovende kritiek op de uitgave van de mnl. vertalingen van het *Stabat Mater* door P. MAXIMILIANUS O.F.M. Cap. (Zwolse Drukken en Herdrukken, 1957).

250. B. OVERMAAT, „Der Minnen Loep” een vertaling uit het Duits? *De Nieuwe Taalgids*, LIII, 1960, blz. 210-219.

Het positieve antwoord op deze vraag wordt met heel wat argumenten gestaafd.

251. J. J. MAK, De liederen in het Gruuthuuse-handschrift. Een tekstkritische en lexicologische bijdrage. *Leuvense Bijdragen*, XLIX, 1960, blz. 1-21.

Enkele kritische aantekeningen bij de filologische studiën die sinds CARTON over de liederen in dit handschrift zijn verschenen (nl. die van J. VERDAM, N. GEERTS en J. GESSLER).

252. L. C. MICHELS, Notities bij de Harduwijns Roose-

mond (uitg. Dambre, Zwolle, 1956). *Leuvense Bijdragen*, XLIX, 1960, blz. 22-35.

Een aantal leesnotities van taalkundige aard bij de „verdienstelijke commentaar” van Dambre.

253. BREDERO, *Klucht van de koe*; toegelicht door A. DE BRUIJN; geïllustreerd door Bertram A. Weihs. Zutphen, W. J. Thieme, 1960, VIII-49 blz.

254. A. VAN LOEY, Brederoo's Moortje v. 769 (ed. Stoett). *Verslagen en Mededelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde*, 1960, blz. 481-484.

Poging tot tekstverklaring van v. 769.

255. Joannes STALPART VAN DER WIELE, *Madrigalia*, met inl. en aantekeningen van Dr. M. C. A. van der Heijden. Zwolle, N. V. Uitgeversmaatschappij W. E. J. Tjeenk Wilink, 1960. 289 blz. met 5 buitentekstplaten (Zwolse Drukken en Herdrukken voor de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden, nr. 39).

84 „vergeestelijkende bewerkingen” van 16de-eeuwse Italiaanse liederen. De teksten zijn gepubliceerd in paralleltekst tegenover de Italiaanse en een letterlijke vertaling ervan.

258. Eug. DE BOCK, *Johan Baptist Houwaert*. Antwerpen, De Sikkell, 1960, 137 blz.

Over het werk en de taal (blz. 124-31) van deze 16de-eeuwse dichter.

259. F. A. J. DAMBRE, Theoderick Van Liefvelt ($\pm$ 1555-1642): Leven en werk met gegevens over de Du Bartasvertaling in de Nederlanden. *Studia Germanica Gandensia*, II, 1960, blz. 9-80.

Bevat o. m. een studie van de taal van VAN LIEFVELTS Du Bartasvertaling.

260. Felix WORTMANN, Johannes Veghe und die ihm zugeschriebene Traktate. *Münstersche Beiträge zur niederdeutschen Philologie*, Köln, Böhlau Verlag, 1960. blz. 1-23.

Het auteurschap van VEGHE wordt verworpen op grond van taaleigenaardigheden die eerder wijzen op een ontstaan in het Oosten van Noord-Overijsel.

261. K. HEEROMA, Johannes Veghe en de dieren (II). *Driemaandelijks Bladen*, XII, 1960, blz. 33-36.

Schr. sluit zich aan bij het betoog van WORTMANN (zie nr. 260).

262. M. OOSTERHOUT, *Snitser recesboeken (1490-1517)*. Van Gorcum en Co, N.V., Assen, 1960, 671 blz.

Publicatie van de recesboeken van de stad Sneek. Hoewel hoofdzakelijk in het Fries geschreven komen toch ook enkele Nederlandse teksten voor.

263. A. C. F. KOCH (uitgeg. door —) : *Vroeg-mnl. ambtelijk proza*. Gentse keuren van vóór 1240. J. B. Wolters. Groningen, 1960, xxix-59 blz. (Fontes minores medii aevi X).

Diplomatische uitgave van 9 mnl. teksten, samen met de in hetzelfde hs. (van vóór 1240) overgeleverde Latijnse teksten.

264. A. WEYNEN, *Bloemlezing van 16de-eeuwse taal*. Zutphen, W. J. Thieme en Cie, 1960, 208 blz.

Een ruime keuze uit gedichten en proza van de 16de eeuw.

2) Dialectteksten

265. C. THEYS, Uit een dagboek van 1733. *Eigen Schoon en De Brabander*, XLIII, 1960, blz. 66-69.

Aantekeningen over het dagelijkse leven, in 1773 gemaakt door een Leuvense boer.

266. P. J. MEERTENS, Een Middelburgse dialectbrief uit 1795. *Taal en Tongval*, XII, 1960, blz. 88-93.

267. Dr. Jan LINDEMANS, *Een Antwerps receptenboekje van ca. 1575-1625*.

Bij de gepubliceerde tekst worden soms taalkundige bemerkingen gegeven.

268. FOKKEMA / Prof. Dr. GERBENZON, *Het aanteekeningenboek van Dirck Janszoon*. Groningen, 1960 (in de reeks „Estrikken”, nr. XXXI; LXVI-119 blz.).

Diplomatische tekstuitgave met woordenlijst en registers van twee hss. van de hand van de Bildter boer Dirck Janszoon, die leefde omstreeks 1600.

269. *Veldeke*, XXXV, 1960.

Een groot deel van dit tijdschrift bestaat uit Limburgse dialectteksten. Een der nummers van deze jaargang (nr. 195) is volledig gewijd aan Venlo en zijn dialect.

Ook andere locale tijdschriften bevatten regelmatig teksten in het plaatselijk dialect, naast andere bijdragen :

— *De Bronk*, 7, 1959-60/8, 1960-61 : In nr. 1 van jg. 7 schrijft Wim ROUKENS over *het Limburgs Woordenboek*.

— *Groningen*, 2, 1960 : In nr. 1 heeft Jan BOER het over „De Waardebepaling van het Gronings”.

— *De Moospot*, 3, 1960 : Herman D. KORTELING spreekt in nr. 13 over tweetaligheid (Nederl./dialect). Hij beweert dat het blijven kennen van zijn dialect niemand hoeft te benadelen bij het vooruitkomen in de wereld.

— *Oeze Volk*, 4, 1960 : met verscheidene bijdragen van J. NAARDING over dialectwoorden.

— *Swieniegeltje*, 5 (1959-60) 6 (1960-61).

— *Twenteland*, 5, 1960.

(voor een regelmatige inhoudsopgave van deze tijdschriften, zie de Tijdschriftenschouw in Taal en Tongval).

3) Overige teksten

270. J. SMUTS, 'n Ontleding van twee vroeë Afrikaanse briewe ; *Tydskrif vir Volkskunde en Volkstaal*, XVI, 1960, nr. 11, blz. 1-9.

Twee Afrikaanse briewe, respectievelijk van 1837 en 1839, bevatten nog verskeide Nederlandse kenmerke.

 Register

N. B. : Naast de auteursnamen werden ook het merendeel van de namen die in de titels of de samenvattingen voorkome opgenomen. Deze laatsten kregen echter een ° naast hun nummer.

Bahr J., 111.	Charivarius, 38.
Bakker N., 105.	Chomsky N., 165°.
Bakx, 146.	Chytraeus N., 118°.
Baldinger K., 127.	Claeys H. J., 63.
Balk-Smit Duyzentkunst, 166.	Clark C., 4.
Bathe M., 90.	Closset Fr., 86.
Berthold L., 134.	Coetzee A., 65, 104.
Biekorf, 207.	Cohen, 138°, 139°.
Blok D. P., 144.	Collinson W. E., 177.
Bockstaele P., 31.	Combecher H., 56.
Boer J., 269.	Cordes, 117.
Boets J., 154.	Couperus, 29°.
Boileau A., 54.	Crena de Iongh A. C., 105.
Bouman A. C., 153.	
Brachin P., 180.	Daan Jo, 20, 91, 92, 176, 96°.
Braun W., 111.	Dal I., 157.
Bredero, 253, 211°, 254°.	Dambre, 259, 252°.
Brouwer J. H., 22, 70°.	Damsteegt B. C., 38.
Bruijel, 191°.	De Bock E., 258.
Buma W. J., 212.	De Bont A. P., 122, 186, 123°.
Buwalda H. S., 158.	De Bronk, 269.

- De Bruijn A., 253.
 Defoin G., 110.
 De Groot, 163, 76°.
 De Harduwijn, 252°.
 De Hertog, 83°.
 De Jong D., 16.
 Dekker A. F., 10.
 De Laet H., 226°, 227°.
 De Man L., 93, 208.
 De Moospot. 269.
 Descartes, 86°.
 Deschamps J., 244.
 De Smet G., 118.
 De Tollenaere F., 126, 213, 127°.
 De Villiers M., 62.
 De Vries, 67.
 De Witte A. J. J., 74, 179.
 Dhondt J., 49, 48°.
 Diebold G., 230.
 Dittmaier H., 205, 214.
 Draye H., 50, 51.
 Droste F. G., 170.
 Dückert J., 111.
 Dupont J., 151, 203.

 Ebeling C. L., 79.
 Elemans J., 183°.
 Elwert Th. 52.
 Endepols J., 108.
 Engels L., 167.
 Eylenbosch E., 24, 187, 188.

 Florquin J., 94.
 Foerste W., 9, 12, 23, 215, 223.
 Fokkema K., 61, 268.
 Frings Th., 72, 116.
 Fromm H., 6.

 Geerts N., 251°.
 Gerbenzon P., 149, 268.
 Gessler J., 251°.

 Ghijsen, 213.
 Gonda J., 156.
 Goossens J., 96, 97.
 Grauls Jan, 36, 38, 226, 94°.
 Grimm J. en W., 111.
 Grober-Glück G., 100.
 Groningen, 269.
 Gysseling M., 48, 109, 151°.

 Hagers E., 235.
 Heeroma K., 25, 73, 85, 98, 142.
 150, 193, 197, 261.
 Hendrik van Veldeke, 240°.
 Hennig D., 111.
 Herbillon J., 209.
 Hermesdorf B. H. D., 31, 210.
 Hoebeke M., 28.
 Hol A. R., 91°.
 Horn U., 111.
 Houwaert J. B., 258°.

 Ising G., 224.

 Jansonius, 178.
 Janssen H., 128.
 Janssen W. A. F., 211°.

 Kaakebeen C. G., 238.
 Kandler G., 112.
 Karg-Gasterstädt, 116.
 Kieser O., 225.
 King P. K., 3.
 Kloeke, 227, 228, 64°.
 Kluge Fr., 115.
 Koch A. C. F., 263.
 Kochs Th., 111.
 Koelmans L., 17, 145.
 Koenen M. J. 108.
 Korteling D., 269.
 Kostelijk C., 45, 219.
 Krogmann W., 135.

- Kronasser H., 80.
 Kruyskamp C. H. A., 106, 105°.
 Kück E., 131.
 Kuhn H., 136.
 Kukenheim L., 84, 119.
 Leenen J., 47°.
 Legros E., 209.
 Leys O., 143.
 Lievens R., 201, 241, 242, 247, 248.
 Lindemans J., 206, 267.
 Lindemans P., 195, 93°.
 Louw S. A., 103, 104°.
 Lüdtke H., 198.
 Mak J. J., 211, 236, 251.
 Mantey J., 111.
 Marzell H., 114.
 Masser A., 111.
 Mauburnus J., 245°.
 Maximilianus (P. van Dun), 246, 249.
 Meertens P. J., 71, 266, 92°.
 Meinsma G. A., 137.
 Meisen K., 129.
 Melis P., 38.
 Mensink B. A., 30, 218.
 Merckens P. J., 171.
 Michels L. C., 44, 174, 249, 45°, 85°.
 Miedema H. T. J., 191.
 Mironov S. A., 27.
 Mitzka W., 57, 102, 115.
 Mol H., 141.
 Moll O. E., 225°.
 Möller R., 155.
 Morren L., 190.
 Müller J., 129.
 Must G., 218.
 Naarding J., 95, 108, 183, 192, 199, 216, 217, 221, 231, 269.
 Nienaber P. J., 8.
 Nu Nog, 42.
 Ochs E., 130.
 Oeze Volk, 269.
 Öhmann E., 81, 202.
 Oldewelt H. M. J., 87.
 Ons Erfdeel, 66.
 Onze Taal, 41.
 Oosterhout M., 262.
 Oudkerk Pool, 182.
 Overmaat B., 250.
 Paardekoooper P. C., 46, 59, 152, 161, 162, 76°.
 Paul H., 113.
 Pauwels J. L., 11, 47, 190, 200, 47°, 185°.
 Pée W., 60, 220.
 Peeters C. H., 38.
 Peeters K. C., 94, 99.
 Peeters L., 232.
 Persijn J., 245.
 Petri, 48°.
 Pfeifer W., 111.
 Planye C. A. G., 35.
 Pop Rodica Doina, 18.
 Pop Sever, 18, 19.
 Potter Dirc, 250°.
 Powitz G., 111.
 Pretzel U., 136.
 Reichling, 165, 76°.
 Renders J. M., 123.
 Rensink W. G., 96°.
 Reynders K., 29.
 Reypens L., 243.
 Richter G., 111.
 Roelandts K., 147, 181.
 Roemans R., 15, 234, 235.
 Rommel F., 109.
 Roose H., 173, 76°.
 Ruusbroec, 241°.

- Sassen A., 217.
 Scharnhorst, 111.
 Scheel K., 136.
 Schieb G., 240.
 Schippers B. W., 58.
 Schmidt H., 111.
 Schmitt L. E., 102.
 Schönfeld, 75.
 Schwentner E., 222.
 Schwidetzky I., 184.
 Siertsema B., 88.
 Smuts J., 270.
 Stalpart van der Wiele, 255, 30°.
 Steinbach, 50.
 Stellinga G., 239.
 Stengers J., 49°, 50°.
 Stuiveling G., 39.
 Stutterheim C. F. P., 82, 83.
 Swieniegeltje, 269.
 Tacx J. P. M., 37.
 Teuchert H., 132, 90°.
 Teut H., 133.
 Theuwissen J., 196.
 Theys C., 265.
 Tillema-De Vries, 121.
 Tummers P. L., 89.
 Twenteland, 269.
 Uhlenbeck E. M., 77.
 Van Assche H., 15, 234, 235.
 Van Assenede Diederick, 236.
 Van Coetsem F., 14, 68, 140, 175, 204.
 Van Dale, 107.
 Van Dam J., 2.
 Van den Berg B., 168, 137, 145°.
 Van den Berge J., 26.
 Van den Toorn M. C., 9, 172.
 Van der Hallen O., 34.
 Van der Heijden M. C. A., 255.
 Van der Keuken, 35.
 Van der Lubbe H. F. A., 169, 76°, 168°.
 Van der Merwe H. J. J. M., 64.
 Van der Velde I. V., 159.
 Van der Woude G., 21.
 Van Dis L. W., 238.
 Van Es G. A., 164.
 Vangassen H., 47, 189, 14°.
 Van Ginneken, 85°.
 Van Haeringen C. B., 7, 137.
 Van Liefvelt Th., 259°.
 Van Loey A., 75, 148, 160, 185, 254.
 Van Oostrom, 105.
 Van Poelje E. A., 40.
 Van Rensburg F. I. J., 78.
 Veghe J., 260°, 261°.
 Veldeke, 269.
 Verdam J., 251°.
 Verdeyen R., 238.
 Verhasselt J., 43.
 Vermeeren P. J. H., 10.
 Viaene A., 229.
 Vidos B. E., 53.
 Vossen J. H., 76.
 Walravens V., 48.
 Walter H., 184.
 Warners, 227°.
 Wesche H., 128.
 Weynen A., 124, 125, 233, 264, 85°, 123°.
 Wind B., 55.
 Wortmann F., 155, 260, 261°.
 Wossidlo, 132.
 Zaalberg C. A., 33, 237.
 Zimmermann G., 60°.
 Zerbolt van Zutphen Ger., 244°.

Inhoudsopgave

	blz.
I. Bibliografie	187
II. Publicaties van algemene aard	191
1. Algemeen Nederlands en dialect ; taalschakeringen ; taalverzorging	191
2. Het Nederlands in contact met andere talen	195
3. Varia	199
4. Levensberichten	202
III. Taalatlassen en Woordenboeken	203
1. Taalatlassen	205
2. Woordenboeken	205
3. Dialectwoordenboeken	208
IV. Klank- en Vormleer	211
V. Syntaxis en Woordvorming	214
1. Syntaxis	214
2. Woordvorming	218
VI. Dialectgeografie	218
VII. Woordenschat	220
1. Groepen van woorden	220
2. Afzonderlijke woorden	222
3. Dier- en Plantnamen	224
4. Spreekwoorden en uitdrukkingen	225
VIII. Teksten	227
1. Oude teksten	227
2. Dialectteksten	231
3. Overige teksten	233
Register	233

Errata

- Nr. 198 (Zu den Bezeichnungen der Zwiebel im niederländischen Sprachgebiet) hoort eigenlijk thuis onder de rubriek *Dialectgeografie*.
- Nr. 203 (Lim. êmse stein = naamse steen en Vlêms = Vlaams) leest men beter onder de rubriek *Klank- en Vormleer*, direct na nr. 151.
- De nummers 256 en 257 ontbreken.